

Nro 33.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Octobernek 22-dik napján 1793.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Ha valaha kedve vólt az Angliai ifjúságnak a' hadi életre, most bizonyára, a' midőn hazájok mellett kell hadakozni, nagy vagyon. Annyira buzog hazájoknak bóldogságához és fejedelmekhez való szíves indulattyok, hogy tsuportosan vesznek, mind a' gyalog, mind a' lovas regementeknél szolgálatot. Kiváltképpen nagy ösztön benne *Toulon* városának maga Angliai óltalom alá való ajánlása. Nagy reménysége vagyon az Angliai nemzetnek, hogy ennek példáját más Frantzia városok is követni fogják. Hasonló indulattal viseltetnek a' Spanyolok, kik közzül 2200 főből álló sereg ment a' *Toulonban* lévő Spanyoloknak öregbitésekre.

Nem régiben azt írta Lord *Hood Londonba*, hogy ő a' *Tolúni* lineán kívül lévő erősséget el akarta hagyni, hanem *Carteaux* Frantzia Generál által meg előztetett szándékában, a' ki 5000 magával, véletlenül meg támadta azon erősséget, és bátor vitézi módon védelmezték légyen is azt az abban feküdt 550 Spanyolok: mindazáltal kéntelenek voltak a' nagyobb erőnek engedni, és 46 embereiknek el vesztésekkel, 's 22 meg sebessitettekkel magokat a' városba vissza vonni.

Eggynéhány *Londonban* szárnyaló *Párisi* levelek azt hirtelik, hogy a' Frantziák tromfot tromfal akarván vissza ütni, azon erőlködnek, hogy Britanniának valamellyik tartományába, avagy tengeri városába bé lehessék a' lábokat. Melly szándék jól lehet nevettségesnek lenni láttassék is a' Brittusok előtt: mindazáltal szükségesnek lenni ítélte az udvar e' dolognak eleit venni, 's e' végre mingyárt parantsolatot adott Lord *Hovénak*, hogy Frantzia Ország felé indullyon, és szemesen vigyázzon a' Frantzia hajós seregek minden mozdulásaira.

Afrika.

Mahmud Scutári Basa kézzel lábbal iparkodik, hogy ellene támadt forgó szelet le tsendesítesse, és a' miképpen a' környülállások mutatványák, pénze által meg is nyerte már azoknak a' Török basáknak szíveiket, a' kik ellene ki rendeltettek. A' *Rómaniai Béglerbég* ki indult ugyan hadi seregével ellene; de olly lassan masirozik, hogy igen későre fog *Scutari* alá érkezni, és ha oda érkezik is, nem sokat vihet ellene végbe, mind az őszi időknek szokott változásai, mind a' Török hadi népnek bé vett szokása miatt, melly a' hideg és nedves időhöz nem szokván, Sept. végén, avagy Octob. kezdetén a' tábort el hagyja, 's honnyába vissza megy. A' *Kapután* Basa is (igy neveztetik a' Török hajós seregek fő kórmányozója), ki indult *Konstantzinápoly* alól,

és nagy félelemben ejtette, nemcsak *Albániának*, hanem *Dalmáciának* lakosait is, a' kik tapasztalásaikból jól tudják, minémű törvénytelenégeket szoktak a' Török katonák végben vinni, bátor akármelly kemény hadi fenyegetést kivánnyon is köztök tartani hadi vezérjek. Ők mint jó barátok úgy mennek közükbe, mindent valami tápláltságokra, és mulatságokra kívánnatnak, magoknak kérnek, de semmiért sem fizetnek.

Frantzia Ország.

Egy *Angersből* az *Andegaviai* tartománynak fő városából érkezett levél ekként festi le a' Frantzia patriotáknak jelenvaló állapotokat: A' *Vendei* osztálynak vissza nyeresére, teleyességgel semmi bizodalnok nem lehet a' patriotáknak. — Mind a' N. Gyűlés, mind annak biztosai sok biztatásai által megtsáltak bennünket — mint a' jún nyájját, ölzve gyűjtik a' föld népét, azonban semmi fegyvert nem adhatnak kezeikbe — e' mellett mindenütt szük a' kenyérnek bottya — még tsak hire sints köztök a' jó Generáloknak, azok is, a' kik eddig még vóltak, mind születésekre, mind tudományokra, mind rangjokra nézve igen alá való emberek vóltak, olyanak, a' kik még tsak az első fundamentumát sem értették a' hadi mesterségnek, és bátor értenék is azt, semmit nem mivelhetnek a' N. biztosoknak hírek és megégyezések nélkül, a' kik annyit tudnak a' hadakozásnak folytatásához, mint a' tyúk az *A B C*-hez. Ellenben a' *Royalisták* igen gyakorlottak a' fegyverben, mind tábori eleségek, mind hadi eszközeik bővességgel vagyon, úgy annyira, hogy 10 elztandeig is hadakozhatnak.

A' *Vendei* osztályból iratott levelekből olvassuk, hogy a' *Piktáviai* osztály is, a' *Royalisták* mellé adta magát, és legkissebben sem akar a' N. Gyűlés végzéseinek engedelmességni — hogy a' *Royalisták* 13 osztályra légyenek felosztattva, 's minden osztály 13000 főből áll. Midőn

az ellenség ellen kelletik nékiek menni, minden helységeken meg vonattatnak a' harangok, 's fe-jér zászlók függelzetnek ki a' tornyokból, a' föld népe fegyvert, és 3 's 4 napra való eleséget veiz magához, és seregestől megy a' meg határozott helyre. Szin - ruhájok a' Generálistól fogva az utolsó köz emberig egygy forma, u. m. mólnár színű, felső ruha, és kamizol, kerék kalap — kemény hadi fenyiték vagyon köztök, és mintegy 90 ágyú vagyon mellett. *Búrdóban* is nem leg jobban folynak a' dolgok a' patriotákra nézve. Minden *Párisból*, 's nevezetesen a' N. Gyűléstől oda ment levelek nagyon meg szoktak rostitatni, és tsak azoknak vagyon izabad folyamattok, a' mellyek a' N. képviselőinek ótsárlásokkal vagynak tele. A' kik jó patriotáknak lenni mutatták magokat, nemtsak keménnyen meg motskoltatnak, hanem még a' közönséges házakból is ki üzettetnek, 's gyakorta tömlötzőkre hányattatnak — a' ki tsak szóval emlékezik is a' hegy részről (értsd a' Jakobinusokat) keménnyen meg verettetik, 's gyakorta életével fizet jó patriotismusáért — mintegy 4000 ifjakkól álló sereg állitatott fel, az Aug. 13 dik napján hozatott közönséges végzésnek, melly szerént, minden Frantzia lakos köteles fegyvert fogni, meg akadályoztatására. Az ottan lévő ki kötő helyben semmi vigyázat nintsen, világosan azt befzéllik a' lakosok, hogy mihelyt az Anglus hajók oda érkeznek, mingyárt óltalmokba fogják magokat ajánlani.

Toulon városának jelenvaló állapottyáról illyetén jelentés küldetett a' Nemz. Gyűléshez. 1. Az ott lévő Anglusoknak és Spanyoloknak számok 3000 főre megyen — az erősségeket az Anglusok, a' városnak belső részét a' lakosok, a' külső erősségeket a' Spanyolok őrzik. — Eggy ítélő szék állitatott fel a' városban, melly tsupán Anglusokból áll, 's keménnyen viseli magát. — 800 patrioták vitettek el onnan, hová, hová nem, nem tudatik. *Bayle* N. biztos, kiről az Olasz Or-

szági levelek azt hirlelték vólt, hogy magát fel akasztotta vólna, meg fojtatott a' tömlötzben — hivatalbeli társa *Bövé* szüntelen halállal fenyegetetik — az ott lévő *Gvillotiné* közönséges helyen égettetett meg — szüntelen ez a' szó hangzik a' városban: *Éllyen XVII Lajos* — a' napzamosok örvendenek, hogy papiros pénz helyett kész pénz fizettetnek — de hogy már *Cártó* Generál hozzá kezdett a' városnak lövöldöztetéséhez — hogy egy eleséges hajót a' Frantzia golyóbisok el sülleltettek s. a. t.

Nemtsak *Houchárd*, hanem más Frantzia Generálok is meg fojtattak kórmányozó hivatalyaiktól. *Houchárd* meg fogattatásának már egyszer említett okaihoz, ezek is hozzá tétetnek, hogy midön *Moguntziát* fel kellett vólna az ostrom alól óldozni, olly lassan masirozott hadi seregével, hogy alig ment egy óránál többet napjában — hogy Flandriában három corpusra osztotta hadi seregét, 's ennek égyikével ment az Anglusok ellen, holott jobb lett vólna öfzve tsatólt erővel őket meg támadni.

Még mostan is tsak nem minden nap véres áldozat vitettetik a' *Gvillotinra*. Nem régiben a' vólt *Párisi* polgármesternek *Péthionnak* napája fojtatott meg életétől tsak azért, mivel, midön Sept. 2-ik napján *Tonduti* hadnagy meg ölettetett, és ezt kiáltotta vólna: *Éllyen a' király!* kezeivel tapsólt, és ezt mondotta, hogy jobb egy király, mint a' N. Gyűlés — hogy *Brissót*, *Vergniót*, és társai jó patrioták vólnának s. a. t.

Sept. 23 dik napján tartatott N. Gyűlésben, *Cambonsnak* javaslására a' végeztetett el, hogy a' hazájokból ki költözött Frantziáknak deposítáltatott, az az vagy interesre, vagy bátorságos helyre le tétetett tőke pénzeik, Párisban Octob. első napjáig, a' külső osztályokban pedig annak közepéig, a' Nemzeti kints tárba tétetessenek le, mellyekből igen nagy kintset vár a' N. Gyűlés. A' mint mondatik, *Párisban* magában többre

megy 120 millió livránál, az ekképpen le tételt pénz, de meg válik mennyi lefiz, mikor fel olvassák.

Barry Grófné, a' mint a' tudósítások elő adják, *St. Lucienben* minden tselédestől égyütt meg fogattatott, és *Párisba* vitetvén, a' *St. Pelagius* nevű tömlötzben tétette. *Chatelet* herczegné, kinek hasonló szerentsétlensége vólt nem régiben, bújjában a' tömlötzben meg hólt — a' *Párisban* lévo raboknak száma tsak nem harmadfél ezerre megyen, és még most is szüntelen szaporodik.

Olasz Ország.

Genuából jött levelek arról tudósitanak bennünket, hogy *Hood* Angliai Admiral a' *Tulonban* el fogattatott Fr. hajós katonákat, és *Jakobinusi* gondolatú lakosokat a' *Spanyól Orzági* tengeri városokba, és ki kötő helyekbe küldötte légyen. Ezt is hozzá teszik, hogy *Carteaux* Fr. Generál ugyan két ízben is próbát tett *Tulonnak* villa vétele végett; de sem egykor, sem máskor nem bóldogúlhatott fel tett szándékában. És bátor el foglalta légyen is az oda vivő szoros útakat, és tetöket, holott egynéhány battériákat hanyatván fel, mind a' várost, mind az Angliai hajókat lövöldöztette: mivel mindazáltal ágyúi aprók vóltanak, semmit nem ártthattak azoknak. E' mellett öszve tsapván a' *Spanyólokkal* 1000 embert vesztettnék el a' *Frantziák*.

Pápa ö Szentsége hadi seregeinek kórmányát, minap meg hólt *Kaprára* Generál helyett, *Gandini* Brigadéros Generálisra bizta, és parantsolatot adott nékie, hogy a' meg hólt vezérnek plánuma szerént 12000 emberre szaporittsa ö Szentsége hadi seregeit, mellyek között 8000 gyalogság, 3000 lovasság, és 1000 pattantyúsok legyenek, 's ezek közzül 4000 szüntelen *Rómában* feküdjenek őrizetben, a' többi pedig a' Pápai birodalomnak szélső határain vigyázzanak.

A' miólta a' Nápolyi király a' Frantziák ellen hadakozó Fejedelmek mellé állott, és naponként, mind nagyobb nagyobb hadi készületeket kezdett tenni, azóltától fogva szintén ugyan vetélkednek egymással hiv jobbágyai Fejedelmekhez vonzó szereteteknek, és hivségeknak hadi segítség által való meg bizonynyításában. Két *Siciliai* urak, u. m. *Peternó*, és *Villafranka* hertzegek mentenek jó példájokkal elő — az elsőbb 110000 ducáit ajándékozott, az utólsóbb pedig minden ezüst edényeit a' királyi kintstarba küldötte. Azóltától fogva sok magános lakosok, és városok követték példájokat, nevezetesen *Meszina*, és *Chattagironé* városok Siciliában, és valamint az elsőbb, úgy az utólsóbb is 30000 ducáit adott hadi segítségül.

Turini levelek szerént, a' miólta Sept. 8-dik és 9-dik napjain három nevezetes tanyákat, u. m. A' *Lantoskat* az *Aostai* hertzeg, a' *Belvedérit* maga a' Sárdiniai király, és a' *Fautit* Gróf *St. André* el foglalták: azóltától fogva semmi nevezetes dolog nem történt a' *Nizzai* Grófságban. Az elsőnek meg vétele leg többbe került; hanem leg több nyereség is vólt ottan, mivel az ott találtatott tábori tárat 10000 livrára lehet betsülni. A' Sárdiniai seregek az 7800 *Austriacusokkal* egygyütt 50000 embernél többre nem mennek; még is elegendők *Szabaudiának*, *Pedemontiumnak*, és a' *Nizzai* Grófságnak a' Frantziák ellen való védelmezésére. Az utólsóbban *Tendának* vidékén erős tanyájok vagyon a' Sárdiniai seregeknek. — Az *Aostai* hertzeg vezérlése alatt lévő colonné az északra fekvő tetöket el foglalta, és szemen tartya azokat a' Frantziákat, a' kik a' B. Szüz hegyén lévő reduttokban fekülznek. *Strasóldó* Generál 5 órányira fekszik *Nizza* városától maga seregeivel. — Az égygyesült Angliai-Spanyól flotta el foglalta a' *Hiérai* szigeteket (deákül *Insulæ Stoechades*, a' közép tengerben *Provintzia* tartománnyal által ellenben fekülznek, holott 1744 esztendőben keménnyen meg verték az égygyesült

Frantzia - Spanyol hajós seregeket az Anglusok) a' hová vették vólt magokat a' *Tuloni* Jakobinus gondolkozású lakosok.

Lengyel Ország.

Minap emliténk vala, hogy a' Prussiai király még úttyából parantsolatot küldött vólna Berlinbe, melly szerént egynéhány batalion gyalogságnak, és egynéhány escadron lovasságnak Lengyel Országba kellett vólna masirozni. A' mint a' következésekből láttyuk, a' *Grodnoi* diétának nyakassága szolgáltattott arra alkalmatosságot. Most már, minekutánna égyátallyában mindenre reáállott vólna a' Lengyel delegatió, a' mit a' Prussiai király kivánt, ellenkező parantsolatot vettek a' *Marchiai*, és *Pomerániai* regementek; sőt még azok is, a' mellyek, ekkorig déli Prussiában vóltanak (déli Prussiának neveztetik Lengyel Orzágnak az a' része, mellyet leg közelebb örökösön el foglalt a' Prussiai király) *Garnisonba* fognak helyheztetni.

Német Birodalom.

Octobernek kezdetében királyi parantsolat küldetett az *Anspachi* Marchionatusba, hogy néhány táborozó Prussiai seregeknek téli quártély készittessen. E' szerént *Köhler* huzárjai, *Zschirski* dragonyosai, *Wégenel* és *Chrousátz* gyalog regementyei, mind öszve 10000 ember; ennekfelette három batallion Gárda, mind öszve három ezer fognak oda téli quártélyba menni.

Karlsruhéból a' *Badeni* Marchionatusnak fő városából tudósítatunk, hogy azon Fejedelemségnek lakosai igen szép tanúbizonyságát adták hazájokhoz és Fejedelmekhez való bugó szereteteknek. Néhány követeket küldvén t. i. uralkodó Fejedelmekhez, arra ajánlották magokat, hogy ők az ottan táborozó Cs. K. és Német birodalombeli seregeknek minden úton módon segittségek-

re kívánnak lenni; és ha a' Frantzia parasztok bóldogtalan hazájok, és törvénytelen előjáróik mellett hadakozni készek, sokkal inkább ök kedves Fejedelmekért és bölts törvényekkel igazgatott hazájokért. Ahozképest azon esetre, ha az ottan táborozó seregeket meg támadnák a' Frantziák, engedje meg nékiek ö hertzegsége, hogy velek égyütt ök is hadakozhassanak, lesznek olyanok közülök, a' kik az alatt, mig ök fegyvert viselnek, ilendöképpen fogják a' földet mivelni. Ezen önkényen való ajánlásom meg indulván a' *Bádeni* Marchionak atyai szíve, telylyes meg elégedéssel viseltetett jobbágyainak küldöttjeihez, el fogatta szerezeteknek jeleit, úgy mindazáltal, hogy magok meg határozásának elzöközlésére senki se kényszeritessen közülök.

Hadi Történetek és Környülállások.

Koburg hertzeg hofzasan tudósittya a' *Bétsi* hadi Cancelláriát a' *Mobözsi* várnak körülkerittetéséről. Minekutánna, úgymond *Koburg* hertzeg, a' Cs. K. seregek a' *Mormali* erdön, és *Sambre* vizén túl a' rendelt helyre öfzve gyültenek, és a' vizsgálásra ki küldetett osztályok ki tanúlták volna, hogy a' Frantziák egynéhány apró tábort tsináltak, és a' *Mobözsi* nagy tábornak bal szárnya *Roussiesig*, jobb szárnya pedig a' *Sambre* vizéig terjedett volna ki: azt végezte magában *Koburg* hertzeg, hogy *Mobözen* felül három, alól pedig ismét három colonnéval mennyen a' *Sambre* vizén által, és azokat a' Frantzia tsuportokat, a' kik imitt amott tanyáztanak, vagy visszafszorittsa a' nagy táborba, vagy attól el szakkassza. Illyenképpen a' ki rendeltetett seregek Sept. 28-dik és 29-dik napján egymás után mind ki indultanak. Az első colonnét *Clerfé* hadi tármester vezérlette, melly mihelyt által ment a' *Sambre* vizén, mingyárt a' Fr. tábor felé indult, de a' mellyet már akkor oda hagyott az ellenség. A' második *Hoditz* Gróf vezérlése alatt *Pont* mel-

lett ment a' nevezett vizen által, mellynek által menetelét meg akarta ugyan az ellenség akadályoztatni, de el nem érhetette végét, mivel *Lichtenstein János* hertzeg a' *Kinsky* könnyű lovas regementének *Obestere*, a' ki is az előre ment sereget vezette, sokakat le vagdolván közzüle, szélylyel üzte azt. A' harmadikat *Gr. Colloredó* hadi tármester vitte által a' nevezett vizen, mellynek egy részét *Reus* hertzeg Cs. K. Gen. Májor a' víz mellett lévő tetőkre helyheztette, 's onnan lövöldöztette *Szuhay* ártilleria fő Strázsamester intézése alatt az ellenséget. Ezen tsatában vitézi módon viselték magokat *Ducka* fő Strázsamester a' Generál stábtól, említett *Szuhay* fő Strázsamester úr, *Gróf Sinzendorf* fő Strázsamester, és *Mack* kapitány a' *Mahonyi* tábori vadász seregétől; *Svabi* fő hadnagy *Devins* regementétől; *Bubna* fő hadnagy *Kinszki* könnyű lovassaitól, és *Sulkovski* hertzeg *Tertzi* regementéből való all hadnagy.

A' *Sambre* vizén *Mobözsen* által ment három colonnének vezérlése *Gr. Latour F. M.* Lájtinánt-ra vólt bizattatva, a' ki is három batallion gyalogságot, 's két escadron lovasságot *Bettignies* mellett lévő bé sántzolt táborában hátra hagyván, *Mikovini* Gen. Májort pedig két batallionnal, és escadronnal, az *Asseventi* és *Bousoisi* tetőkre küldvén előre, önnön maga *Davidovich* Generállal 4 batallionnal, és 2 escadronnal a' *Marpenti* tetőkre masirozott; végtére *Koburg* hertzeg Gen. Májor egygy batallionnal, és 4 escadronnal a' *Jeumonti* tetőkre küldetett. Mingyárt viradtakor meg támadták ezen nevezett colonnék a' *Jeumont* és *Marpent* közt fekvő Frantziákat, a' kik noha keménnyen ágyúztak seregeinkre: még is mindazáltal tsak ugyan el készitetett a' hid, mellyen által menvén a' tábori vadász katonák, mingyárt el foglalták az ellenségnek ágyú öntő kementzét, e' mellett eggnéhányat meg öltek, eggnéhányat pedig el fogtak közzülök. Azonban *Davidovich* Generál Májor is hidat vettetett a' vizre

Marpent mellett, mellyen Gr. *Latoar* regementének két *escadron*ja által menvén, vitézi módon meg támadta a' *Frantziákat*, és a' gyalogság is oda érkeztvén, mindenfelől vissza szorították őket. Ugyan akkor ütött *Koburg* hertzeg Gen. Májor is az ellenségre *Jeumont* közt, meg némitotta ágyúit, és minekutánna Gróf *Latour* F. M. Lajtmántal öszve tsatolta volna magát, nyakra főre el futottak a' *Frantziák*, és nemtsak táborig helyeket, hanem minden táborig eleségeiket és eszközeiket is oda hagyták. Tsak hamar azután el hagytak az *Oneucsi* erdőkön lévő tetőket is, kiknek utánok eredvén Gr. *Hadick* *Blankenstein* huszár regementének *Obestere*, eggy *escadron* huszárral, és eggy osztály *Klébeck* regementebeli gyalogsággal, sokakat a' földre terített közzülök, a' melly tsatazásban *Medvey* kapitány, *Freythofer*, *Des-söffi*, és *Laurensovich* hadnagyok *Blankenstein* huszár regementéből igen jelesen viselték magokat. Fülébe menvén a' többi *Frantziáknak* ez a' történet, nagy számmal és sok ágyúkkal mentenek el széledett társaiknak segítségére, de ezek sem vóltak amazoknál szerentsésebbek, mivel *Mayer* ártilleria fő hadnagy olly derekasan tüzelt ellenek 4 tizenkét fontos ágyúiból, hogy ők is kéntelenek vóltak vissza futni. Ismét 3000 mentek *Koburg* G. Májor ellen, de ekkor sem vihettek semmit is végbe, mivel Gr. *Hadick* *Obester*, *Cérfontaine* nevű helységbe, a' mellybe t. i. vonták magokat a' *Frantziák*, eggy compánia Horvátokat, és hat tüzg huszárokat küldvén, rész szerént le vagdaltatta, rész szerént széllyel üzte. Ezen utólsó tsatában a' *Blankenstein* huszár regementéből *Görgei* kapitánnyal égygyütt 13 vezítették el életeket, 19 kaptanak sebet, kik között *Slávy* kapitány, és Gr. *Nádasdi* hadnagy is vóltanak, *Kornéli* fő hadnagy pedig, a' ki hasonlóképpen sebet kapott, fogságba esett. Az ellenség közzül 400 estelek el, és 3 tizt, 72 köz emberek vitettek fogságra.

Báró *Sekkendorf* Obester kórmányára bizat-
tatott colonné is szerentsésen végbe vitte a' reá
bizatott dolgot, és valamint más colonnék, úgy
ez is sok Frantzia vért ontott ki. Részünkről
mind öszve 46 ember, és 33 ló veszett el; 135
ember, és 25 ló kapott sebet; 27 ember, és 8 ló
esett fogságba. Nyertünk 11 ágyút, és 15 tábo-
ri eszközös szekeret, fogtunk el 300 Frantziát,
kik közül leg alább 1000 a' tsata piatzon ma-
radtak.

További jelentésében azt írja *Koburg* hertzeg
a' hadi Cancelláriának, hogy Oct. 6 dik és 7 dik
napjain egynéhány izben ki ütöttek a' *Mobözsi*
Frantziák Gr. *Collorédó Ventzel* hadi tármester
kórmánnya alatt lévő seregekre; hanem mind két
napon vissza üzték őket a' Cs. K. vitézek, nevezé-
tesen a' Magyar Granatérosok és hertzeg *Eszter-*
házi Antal regementének egy osztálya. Még is
mindaztal ismét próbát tettek a' Frantziák, és
hogy ágyúinknak hevét el kerülhessék a' *Sambre*
vize mellett mentenek a' Cs. K. seregeknek bal
szárnya ellen; de itten is meg mutatták a' Magyar
Granatérosok, hogy nem mingyárt ijjednek meg
önnön árnyékoktól, a' nevezett regementnek fő
Strázsamestere *Bideskúti* úr egygy ágyúval és 2
compánia Granatérosokkal eleikbe ment, és nem-
csak meg akadályoztatta őket szándékjokban, ha-
nem ennekfelette egész sántzokig vissza üzte őket.
Közzülök több esett el 200-nál, és ha több nem,
kevesebb nem kapott sebet. Részünkről 25 em-
ber, és 12 ló veszett el; 99 ember és 5 ló sebesi-
tetett meg, és 7 ember fogattatott el. Az el es-
tek között vóltanak *Sankabank* all hadnagy, B.
Splényi Gábor granatérossaitól, Gróf *Turpin* all
hadnagy hertzeg *Eszterházi Antal* regementétől,
és egy batallion Chirurgus, a' harmadik ártille-
ria regementől. Igen jelesen viselték magokat
ezen alkalmatossággal *Funk* Gen. Májor, *Szuhay*
fő Strázsamester, és *Kulmay* fő hadnagy az ár-
tilleriától; nem külömben Gr. *Dietrichstein* Obrist-

Lájtinánt, és *Orlandini*'s *Dedovich* kapitányok az *Ingenieur* corpustól. Valamint más történetekben, úgy ebben is jeles probáit adták hadi tudományoknak *Gr. Sinzendorf*, *Bideskúti*, és *Gr. Hohenfeld* fő Strázsamesterek, az első a' *Mahony* vadász seregtől, a' két utolsó pedig a' hertzeg *Eszterházi Antal* regementétől.

Minekutánna az ellenség ekként tábor helyére vizsgálva nyomattatott, és seregeink előbbi tanújaira vissza tértenek volna, Oct. 7-dik napjáig tsendesség vala. Hanem ekkor reggeli 7 órakor, mintegy 5000 főből álló Frantzia gyalogság újjobban a' *Sambre* vize felé masirozott. A' *Bideskúti* úr granatéros batallionnya, mellynek már annakelőtte meg parantsoltatott, hogy mihelyt ellenséget vejénd észre, mingyárt masirozzon balról a' *Sambréhez*, leg ottan a' rendelt helyre topant, melly miatt lehetetlen vólt az ellenségnek akadály nélkül elébb menni. Azonban eggy 1500 főből álló Frantzia osztály *Gr. Latour* regementének ör álló helyére bukkanván, nagyon megtsalatkozott, és közikbe vágván az említett dragonyosok, kéntelen vólt hátat vetni, 's a' közel lévő tserjébe venni magát. De itten sem lehetett bátorságosan, mivel mind a' vadász katonák, mind a' granatérosok által keménnyen üzettettek, és minekutánna 4 tizenkét fontos ágyút szögeltetett volna reájok *Gr. Colloredó* hadi tármester, rendeletlenségbe estek, és nyakra főre vizsgálva futottak sántzaikba. Gondolni lehet, hogy nem minnyájan tértek oda vissza, a' honnan eljöttek, 300 nál többen ölettettek meg közzülök, és tsak nem két annyin kaptanak sebet, a' kik között az el fogattaknak vallás tételek szerént, eggy Frantzia Generál is vólt. Ezen történetben is vitézi módon viselték magokat *Funck* Gen. Májor, *Bideskúti* fő Strázsamester, *Weisenwolf* kapitány *Sztárai* -- *Pers* és *Wurtzel* *Gyulay* *Sámuel* -- *Töke* fő hadnagy *Eszterházi Antal* -- *Zmeskál* hadnagy, és *Kotsi* adjutáns *Ferdinánd* fő hertzeg regementeitől. Részünkről 3 ember esett el, 62

kapott sebet, 18 fogattatott el. A' sebbe estek között vagy on ama sok hadi probákon által ment *Bideskúti* fő Strázsamester úr is.

B. *Alvintzi* F. M. Lájtinántnak, *Koburg* herczeg F. Marsalhoz *Meninből* küldött tudósítása szerént Oct. 7-ik napján az ellenség meg vizsgálására ki küldetvén *Boros* Gen. Májor, három szakalzra osztotta fel könnyű seregeit, mellyeknek kezeje semmit sem látott; ellenben az harmadik, mellyet maga vezérlett *Vantonba*, 100 főből álló *Frantziaságra*, a' kik szinte zsákmányra mentenek oda, ki bukkant, kik között egynéhányat le szabdaltak, egynéhányat el fogtak huzárjai.

Koburg hertzeg F. Marsalnak a' *Yorki* hertzeggel lett meg égyezése szerént, Gr. *Erbach* F. M. Lájtinánt *Meninben* fog maradni egynéhány *Austriai*, és *Hannóverai* seregekkel; két *Hassiai* batalion a' *Yorki* őrizethez fog tsatoltatni; maga a' *Yorki* hertzeg kórmánya alatt lévő seregeivel *Chyzoingban* telepedik le; az eddig ott tanyázott G. Májor *Kray* pedig *Orchiesbe* és *Marchiennesbe* megyen őrizetre. Majd el válik, ha véghez viheti é, avagy nem?

Bizonyosnak lenni mondatik, hogy *Jourdan* Frantzia Generál, a' ki *Houchard* helyett tétett az északi Frantzia seregeknek fő kórmányozójává, 20000 emberrel indult ki *Gavarellei* fő quártélyából Oct. 6 dik napján olly fel tétellel, hogy *Peronnéban* 10000 emberrel öregbitvén seregeit, *Mobözsnek* ostrom alól való fel óldozására menyen.

B. *Wenkheim* F. M. Lájtinánt, a' ki *Englefontainéban* táborozik, Oct. 8-dik napján *Femy* felé egy escadron *Uhlanusokat*, *Cambroy* felé pedig egy escadron Császár regementéből való huzárokat küldött. Amazok senkit sem láttak; ezek pedig Gr. *Guadáni* kapitány vezérlése alatt *Chauvoit* nevű falunál 200 Frantzia huzárookra bukkantanak, a' kik minekutánna egynéhány le szab-

daltatott volna közzülök, *Chambrayba* vissza futottak. A' nevezett kapitány nagyon ditséri *Genzsi* fő hadnagynak, a' ki t. i. az avant-gárdát vezérelte vitéz maga viseletét.

Az eddig elő beszélt hadi történetekhez képest, igen nevezetes, a' mi a' *Raynán* túl Gróf *Wurmser* lovas hadi vezér kórmánya alatt történt. Azon *Weisenburgi* Frantzia lineát, mellyet nemcsak magok a' Frantziák, hanem mások is csak nem egészen győzhetetlennek lenni tartottanak, e' folyó hónapnak 13-ik napján meggyőzte, 's által rontotta a' nevezett hadi vezér, mellynek örvendetes hírével múlt pénteken érkezett ide *Károly* fő herczeg regementebeli fő hadnagy Gr. *Kahlenberg*. Ennek a' Frantzia lineának le irását harmadik postával ennekelőtte közöltük ugyan érd. olvasóinkal; de mivel a' szemmel látott dolognak mindenkör nagyobb ereje vagy a' tsupa képzelődésnél; szükségesnek lenni itéltük azt azon módon, mellyen a' *Régensburgi* közönséges levelek elő adták, le irni.

Lauterburg.

Fr. Tábor.

Weisenburg.

ΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛ ΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛ

általom bástyák.

V—V—V—V—V

kettős palánkos sántz.

a' Lauter folyó vize.

Bé - vágatott Erdő.

Minekutánna minden szükséges készületeket meg tétetett volna Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér, Octob. 13 dikán reggeli ötödfél órakor meg támadták a' Cs. K. seregek a' nevezett és le irt győzhetetlen lineát, és fél óra alatt, melly tsak nem lehetetlenségnek lenni láttatik, el foglalták azt, nem ágyú golyóbisokkal, hanem tsupán bajonéttal, 30 battériából a' Frantziákat ki üték, 40 ágyúikat, és minden táborig magazinumait, és hadi eszközeiket el foglalták, következésképpen egészen semmivé tették az ellenségnek eddig tett erőlködéseit. Nem kevés segittségére vólt e' szerentsés történetnek eszközlésében *Waldeck* hertzeg, a' ki már annakelőtte egynéhány ezer emberrel *Rastadnál* a' *Raynán* által menvén, úgy helyhezette 's vitte seregeit, hogyha a' Frantziák álhatatosak lettek vólna a' *Weisenburgi* lineának védelmezésében, bizonyosan két tűz közzé szorítottak, és olly körülállások közzé tétettek vólna, mellyekben, vagy mind egy lábíg fel kellett vólna magokat adni, vagy mind egy lábíg el veszni. Ezen ditsösséges győzedelemnek le irását továbbra halasztotta Gróf *Wurmser* lovas hadi vezér, mellyet mihelyt meg nyerhetünk, el nem múlattyuk érdem. olvasóinkal közleni.

Éppen most olvassuk egy közönséges levélből, hogy rész szerént a' *Weisenburgi* lineán túl, rész szerént a' futásban 9000 Frantziák estenek el, 2200 fogattattak el, és 110 ágyút nyertenek a' győzedelmes Cs. K. seregek.